

Štít modrý a na něm pták noh neb gryf zlaté barvy, k pravé straně obrácený, helm s točenici, a příkr. zlatými modrými, nad tím dva buvolové rohy, pravý zlatý, levý modrý.

Tento erb polepšen mu majestátem d. 1566, 29. ledna totiž tak, aby byl štít rozdělen na 6 pruhův svislých, totiž 1., 3., 5. zlatý, 2., 4., 6. modrý, ale přes ně prostředkem černý široký pruh a v něm pták gryf zlaté barvy. Otevř. helm pod korunou s přikryvadly zlatými černými a zlatými modrými, nad tím dvě křídla barvami podobně rozdělená, jako štít v levém 1., 3., 5. zlatý, 2., 4., 6. pruh modrý, v pravém 1., 3., 5. černý, 2., 4., 6. zlatý pruh. (Reg. královská. Král na str. 273 a 357.) Ještě v tituláři l. 1589 vydaném píše se Dyrnyk a 1608 Duringus.

Dyrnyx z Rotnperka, přijetí rodiny od 17. století v Praze osedlé snad ze Slezska pocházející. Erb její byl tento:

Štít křížem na čtvero rozdělený 1. a 4. pole červené a v něm bílý prostý lev ve skoku, k pravé obrácený, 2. a 3. černé a v něm žlutý dub, ot. helm s korunou a příkr. bílými červenými a černými zlatými, nad korunou dva rohy, barvami na příč rozdělené, svrchu žluté u zpodu černé a mezi nimi bílý lev polovičný. (Meraviglia na str. 222. a tab. 96.)

Dystl z Bodláku. Král Ferdinand povolil (1545, 22. února) Janovi Dystlovi, aby se psal z Bodláku, při čemž obdařen tímto erbem: Štít polovičný, pravo modrý, v levo žlutý a od zpodku téhož štítu až do polovice stojí zeď bílá se stíny, za kterouž více než půl muže bradatého, majícího po pravé straně půl sukně otáhlé neb župice žluté a po levé straně modré barvy se zapatými knoflíky s rukama roztaženýma, drže v každé ruce bodlák a na hlavě točenici s rozletitými feflíky týchž barev jako sukně, nad štítem kolčí helm s korunou a příkr. modrými žlutými a nad tím vším mužiček tak, jako ve štítě se vidí. (Reg. král.) Týž král udělil týž erb (1567, 17. dubna) Jakubovi a Janovi bratřím *Míšovským* též z *Bodláku*. Rozdíly v popisu jsou tyto: muž po stehna bradatý s vlasy, v každé ruce od sebe odundané bodláky s kořenem a 3 květy. (Reg. král.)

Ebelin z Frydberka. Ebelmové vyskytují se v Praze od r. 1685 jako úřednická rodina, až pak r. 1698 obdrželi stav rytířský český, od kteréž doby se psali von Ebelin auf Friedberg. Erb jejich byl štít pokosem a pošikem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole červené a v něm na bílé skále holubice majíc prsten v ústech, 2. a 3. pole žluté, klénotem jest táž skála s holubicí, ale po každé straně po 3 praporcích, červeném, bílém a červeném. (Kadich-Blažek tab. 204, Král na str. 311.)

Svobodní páni z *Eben* byli od r. 1677 v panském stavu kr. Č. Erb jejich složitý byl: Štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. poli červený polštář s třapci na rozích a na něm zelený věnec, 2. žluté a v něm černá orlice na pravou stranu patřící, v 3. červeném ruka zbrojná držíc v hrsti meč a na něm tureckou hlavu ufatou, z níž krev kape, 4. pole je rozděleno na 3 žluté a 3 černé pruhy svislé, uprostřed je štítek černý a na něm žlutý noh drže přední pravou nohou lilii, 2 helmice s přikryvadly červenými bílými a čer-

nými žlutými, na pravé koruně černá orlice v levo hledící, na levé zlatý noh drže přední nohou levou dotčenou hlavu.

Ebnar z Vosule. Král Ferdinand povolil (1555 8. května) Adamovi *Štrálarovi* a Kašparovi *Ebnárovi*, aby se psali z Vosule a obdařil je tímto erbem: Štít polovičný, pravá polovice rozdělená na pruhy na příč položené, 1., 3., 5. popelavé, 2., 4. modré barvy, levé pole hřebíčkové barvy a v témž celém štítu beran černý s rohy nahoru zatočenými své přirozené barvy, k pravé straně obrácen jsa stojící, přikryvadla popelavá a hřebíčková, točenice a nad tím půl berana. (Reg. král.)

Ebrspach z Mohelnice v. Medek.

z Eggenberka páni měli tento prvotní erb: Štít bílý a v něm zlatá koruna královská, kterou drží svými zobáky tři rozkřídlení černí havrani, dva z horních koutův vycházejíce a jeden od zpodu, turněský helm s korunou a přikryvadly černými bílými a nad tím krkavec jako v letu maje korunu na hlavě.

Císař Rudolf polepšil (1598, 18. května) Ruprechtovi z E. generálnímu komisaři Vindické marky a Charvatského pomezí, majestátem, z Říšské kanceláře daným tak, aby měl u helmy v levo modrý praporek jezdecký a na něm erb Bosenska, totiž červený štít pod korunou, na němž jest zlaté rameno s rukou, držící šavli se zlatou hruškou, a tyč praporu aby byla zlatá. (Arch. šlechtický. Rozšířený erb posledních zobrazil Král v H. III. tab., obrazy mince H. III. 27.

Egnár (Ekenár?) z Kosmačova v. Žďarský.

Ehrlich z Ehrenfeldu Gedeon E., jenž byl dlouhá léta hejtmanem Libereckého panství, obdařen 1668, 18. října tímto heslem a vysazen mu erb:

Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. 4. pole žluté, 2., 3. černé. V 1. poli je černý medvěd s červ. jazykem vypl. z levé strany střelou prostřelený a bílý praporeček na červené tyči s zl. korunkou na ostří držící. V druhém poli labuť (bílá) ku pravé straně na vodě plovouc v pysku zlatý prsten s tyrkysem kamenem držíc. Ve 3. poli dvě černá (? pole je černé) křídla orličí přepažena na příč bílým pruhem. Ve 4. poli je mouřenínova hlava ověncená zeleným věncem vavřínovým, k pravé straně hledící. Otevř. helm pod korunou s příkr. černými žlutými a červenými bílými, nad tím medvěd s praporem tak, jako je na štítu. (Reg. královská, Král. na str. 298.)

Eibenštolárové z Eibenštolu měli za erb štít žlutý a v něm zhora dolů uprostřed pruh bílý, po jehož stranách obou jsou hlemýždi v bílých skořápkách, hlavy své vystrkující, ale skořápky jsou dlouhé. (Jak. sbírka, Král na str. 272.) Majestátem d. 1603, 27. června dán týž erb Floryanovi *Teleckému* jakožto od bratří Eibenštolárův k erbů přijatému a povoleno mu, aby se psal z Eibenštolu. (Reg. král.)

Eisen z Lehrberka, na černém štítě 2 meče křížem přeložené a provázené 4 zl. křížky; klénotem je polovičná orlice černá. Tak Král na str. 359.

Eisner z Eisensteina. Předeek jich Šebestian obdržel (1688, 7. května) z Říšské kanceláře rytířský stav a polepšený erb totiž na modrém štítě

pruh od prava k levému rohu nahoru červené barvy, nad ním zl. zářící slunce, pod ním skálu na trávníku, helm s korunou s příkr. černými zlatými a modrými červenými, klénot oděnc vynikající maje na přilbici dvě černá a dvě zlatá pštrosí péra svislá, drže v pravici dobytý kord a levici o tělo opíraje. Týž erb potvrzen (1773, 14. června), když Jan Ignác dostal rytířský stav pro Čechy, ale témuž změněn (1792 a 1793) z Říšské kanceláře tak, že z jednoho pruhu učiněny dva v podobě Ondřejského kříže, necháno slunce v horním a skála v dolním poli. Kromě toho přidána helmice s klénotem skály a slunce. Nové polepšení stalo se l. 1890. (Geneol. Taschenbuch 1905. Zpráva Včely Čáslavské 1885 str. 32.)

z Ejcinku (von Eitzing), příjmení Rakouské rodiny, která měla statky i na Moravě. Prvotní erb byl štít pokosem od levé dolů polovičný, zhora červený, zdola černý a na čáře oboje dělicí 3 stříbrné koule. Pozdější jejich erb byl tento:

Štít křížem dělený, v 1. a 4. starý erb (ale na obraze tab. 20. jest 4. pole barvami tak děleno, jako první, ale na dělicí čáře je bílý sloup,) 2. a 3. pole modré, na němž kulatý klobouk červený s dvěma svislými třapci a nad ním stříbrná rybka; dvě helmy s korunami a př. černými bílými a červenými bílými, nad pravou korunou červený a černý roh každý s 3 stříb. kuličkami, na levé klobouk a rybka, jako na štítě. (Kadich-Blažek str. 29, Král na str. 298 (odchylně) a 302.)

z Ekrštorfu. Předek této rodiny z Kladska pocházející. byl prý l. 1464 od krále Jiří erbem a vladectvím darován. Prvotní jich erb byl štít modrý a na něm bílá ostrev o čtyřech sucích pošikem položená a červenou střelou z dola nahoru k levé straně prostřelená, za klénot měli modré křídlo, na němž bylo též znamení, jako na štítě. Protože Jan z E. 23 let na panství Přerovském sloužil, vyzdvižen jest (1653, 22. června) do panského stavu a erb jeho polepšen takto: Štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. a 4. poli starý štít, v 2. a 3. černém žlutý lev s rozdvojeným ocasem, dva helmy s korunami a přikryvadly modrými bílými a černými žlutými, na pravé dvě křídla orličí složená, zpodní bílé, svrchní modré a na tomto ostrev se střelou, na levé půl žlutého lva pod korunou. (Reg. král. Jak. sb. Král na str. 297, Meraviglia na tab. 96.)

Elbl z Hartmansdorfu, příjmení rodiny, která přišla ze Slezských knížectví do Opavska. Erb jich byl štít červený a na něm 3 bílé plechovnice, dvě u vrchu a jedna u zpodu, helmice s korunou a přikryvadly týchž barev, klenot dvě křídla rozložitá, pravé červené, levé bílé. (Kadich-Blažek tab. 20, Blažek tab. 9, Král na str. 364.)

Elpognárové z Dolního Šenfeldu pocházeli patrně z rodiny Loketské, k níž patřil Hanuš E. l. 1509 měšťtín Chebský. Hornictví pomohlo jim k bohatství, tak že se již l. 1522 psail z Dol. Šenf. Erb jejich prvotní byl bezpochyby modrý štít a v něm ruka s ramenem v lokti ohnutá, která se opakuje jako klenot. (Král na str. 319.) V 16. neb 17. st. polepšen ten erb (snad z Říšské kanceláře) a byl štít křížem na čtvero rozdělený,

1. a 4. pole modré a v něm ruka v lokti ohnutá, obyčejná s červeným rukávem oděná, a 2. a 3. poli hrozen, nad helmicí ruka a na ní 6 per. (Písecké museum a pečeť r. 1641 v arch. DZ. XV. 1, Kadich-Blažek tab. 20, Hradý XIII. tab.)

d'Elvert viz Kadich-Blažek tab. 1.

Endrle z Burgšladtu. Tobiáš E. z B. byl z rodiny úřednické, jež byla zaměstnána v horních úřadech a je o něm to známo, že dal bíti pamětní peníze, na nichž je jeho erb. Erb ten byl tento: Štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. a 4. poli půl orla obráceného na venkovskou stranu, v 2. a 3. bylo znamení zvláštní dvakráte nad sebou, totiž složené z horního a dolního ramene kotvového kříže; nad helmicí korunovanou jsou dvě křídla rozložená a v každém je po jednom znamení dotčeném, ze dvou ramen kotvového kříže složeném. (Miltner, Privatmünzen tab. IX. N. 62, 63.) Endrlové žili ještě v 17. stol. v Kutné Hoře, jsouce druhdy ve službách horních.

Engel z Engelflussu. Císař Ferdinand III. obdařil (1651, 20. října) tímto heslem Servacia Engla obchodníka v Praze, pro jeho zásluhy r. 1648. Erb mu daný byl takový: Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole bílé a v každém černá orlice ze štítu ven vynikajíc se zlatou korunkou, 2. 3. červené a v prostředku leží pošikem řeka, na níž jest dřevěný most, turn. helmice s korunou a příkr. červenými bílými a černými bílými; klenotem jest anděl pod kolena vynikaje, bílým rouchem oděný s červeným pásem okolo života, s železnou helmicí na hlavě, drže pravíci meč, v levici štít. Když byl povýšen (1658, 16. prosince) do rytířského stavu, polepšen erb tak, že v 1. a 4. poli žlutém byl černý klín a v něm 3 zlaté hvězdy, 2. a 3. zůstala, ale v prostřed všeho štítu štítek žlutý a na něm orlice se zl. korunkou; helmice s korunami dvě a s příkr. jako dříve, na pravé zůstal dřívější anděl jen že dostal na žlutý štít černou orlici, nad levou okrouhlá deska zlatá, zlatým věncem otočená, v níž šel vzhůru černý špikl s 3. zlatými hvězdami a nad tím 5 pštrosových per, červené bílé, žluté, černé a žluté. (Reg. královská.) Když byl Servác (syn Servácův) l. 1667 (27. července) do stavu Říšských sv. panův vyzdvižen, byl erb jeho na dobro změněn a to tak: Štít křížem rozdělený, 1. 4. pole žluté s černou orlicí pod korunkou, 2. 3. pole na příč rozdělené, svrchu bílé, od zpodu černé a v témž celém poli zlatý lev krácející, drže v jedné noze ohnivou kouli, k tomu uprostřed štítu štítek červený s bílým pruhem a pod korunkou, 3 helmice s příkr. červ. bílými a černými zlatými, na pravé orlice, na prostřední anděl jako dříve ale drže jednou rukou již popsany štítek, na levé lev s ohnivou koulí. (Reg. Leopoldi I. VII., f. 503.)

Svob. páni *Engelhartové* měli za erb štít křížem rozdělený, v 1. a 4. poli žlutém černou orlicí uvnitř hledící, v 2. 3. modrém byl anděl brněný pod korunou stojící drže meč, štítek byl na příč rozdělen, v horním modrém byl též anděl polovičný, v dolním v žlutém poli tři červené pruhy pošikem dolů. Nad korunovaným štítem 3 helmice pod korunami a na nich klénoty orlice, polovičný anděl a dva bílé rohy.

Enis z Atter a Jveaghe, příjmení rodiny pocházející z Irska, jež se ale v 16. st. přestěhovala do Německa. Mikuláš E. přišel do Čech jako vojenský důstojník před r. 1648 a přiženil se tu. Majestátem d. 1680, 27. října nabyli rytířského stavu starožitných rodin, ale erb se v témž majestátu nepopisuje. Když povýšení (1784, 6. února) do panského stavu v kr. Č., vysazen jim tento erb:

Štít bílý a v něm červ. lev ve skoku s rozdvojeným ocasem k pravé straně obrácený a nad ním u vrchu štítu vynikajíc holá pravá ruka lidská červené barvy až po zápěstí majíc prsty roztažené, nad štítem panská koruna a na nad ní 3 helmy s korunami a přikryvadly červené a bílé barvy, na prvním (levém) dvě křídla orličí, pravé červené, levé bílé, na druhém divoká svině černá k pravé straně obrácená majíc na hřbetu zlatou korunu pohanskou o pěti šipcích neb ostnech, na třetí tři pšrosí péra, dvě bílá a prostřední červené. Štít drží 2 jeleni a na stuze při něm je psáno *Sola solus servire Deo*. (Reg. král. Meraviglia tab. 41.)

Páni a hrabata z *Enkefurtu* (Enkevurt) přišli do Čech po Valdšteinské konfiskaci (1634) a usadili se tu (na Ledči), i na Moravě (Náměšti). Erb jejich byl tento:

Štít žlutý a na něm tři černé orlice, dvě nahoře a třetí pod nimi, helmice s korunou a přikryvadly obou barev, na koruně jediná orlice černá se zl. korunou a zl. drápy. V polepšeném erbu měli uprostřed štítu modrý štítek a na něm zl. korunu, v níž byly prostrčeny dvě větve palmové křížem položené. (Kadich-Blažek tab. 24.)

Lazar *Ercker v. Schreckenfels*. Sas z Annaberka rodilý, byl jedním z nejznamenitějších úředníkův horních. Jeho erb byl zvláštního způsobu. Štít byl v prostředku svém dělen vejčitou čarou, která se nahoru zúžovala a končila ostřím u prostřed štítového vrchu. V tomto zavřeném poli byly dva kroužky, jeden pod druhým a pod nimi růže o 4 lupenech. V pravo odtud byla lilie, v levo pětistá růže. Nad korunovanou helmicí byla 2 křídla rozložená. (Miltner Privatmünzen tab. IX. N. 64.) Odchylně Král na str. 312.

Estereich z Jiměřic (*Zeměřic*, z Eměřic?) rodina od sklonku 16. století v Čechách se vyskytující. Erb jich je štít modrý a v něm stříbrná kotvice a podle ní dvě zlaté hvězdy. Klenotem jsou 3 pera, žluté, modré a bílé, přikryvadla modrá žlutá a modrá bílá. (Meraviglia na str. 222 a tab. 96, Král na str. 368, týž v Hradech II. tab.)

Fabricius z Leonperka. Šimon Brosius z Horšteina, probošt, jako cí. palatin obdařil (1633, 18. června) Jana F. kr. rychtáře ve Vysokém Mýtě erbem a heslem z L., což král. majestátem (1637, 25. srpna) stvrzeno. Psávali se potomci druhdy i z Levenburka. Erb jich byl štít dvakrát na přič dělený, bílý modrý a červený a přes celý štít zlatý lev držící červenou lilii, klenot dvě křídla, rovněž tak barvami dělená jako štít a mezi nimi týž lev, jako na štítě. (Král str. 290. Jiný obraz Kadich-Blažek tab. 21 a 22.)

Fabricius z Rosenteldu a z Hohenfallu. Filip Fabricius sekretář při dvorské kanceláři České obdařen l. 1608 erbem a aby se mohl psáti z Rosenfallu (bezpochyby z Říšské kanceláře). Císař Ferdinand vřadil jej (1623, 24. března) mezi starožitné rodiny, polepšil jeho erb a dovolil, aby se psal také z Hohenfallu, což svrdil (1628, 3. srpna) též jako král český. Erb jeho byl štít křížem na čtvero dělený, v 1. a 4. poli zlatém byla polovice černého orla ven hledícího, 2. 3. pole bylo červené, přes něj byl pošikem od pravé nahoru bílý pruh a v něm červená růže o 5 listech, z koruny vynikají dvě křídla, třikrát barvami pošikem a pokosem dělená, (zhora) černé, bílé, žluté a žluté, bílé černé, v bílém pak po červené růži; mezi křídly je F II. pod vévodskou korunou. (Rodopisné paměti v arch. zemském.)

Fafout z Hořkovce. V l. 1594—1600 připomíná se nejednou Václav Fafout jinak Pražák z Hořkovce, po němž se domu v Široké ulici Pražské říkalo u Fafoutů, ještě za naší paměti Na žetonu, kterýž si dal bítí, spatřuje se erb jeho, štít, na němž jest ruka s ramenem držíc meč dobytý, kolčí helm (snad s korunou) a klénot jako na štítě. (Miltner Privatmünzen str. 50.) Král na str. 319 dokládá, že barva štítu jest červená a počítá sem také rodiny řeč. Koukolík, Kryštof, Kutina a Žlutický. Kdy a jak toho erbu F. nabyl, není známo.

Falb z Ploskovic v. Březský.

Falkenhon (vl. Falkenhain) z *Glosku* jméno rodiny, jež se vyskytuje v 16. st. na Moravě. Na pečeti Jiří Adama F. (1635, 24. září v arch. zemském) jest jeho štít a na něm předmět podobný lovecké trubce, silně ohnutý a širším koncem k levé obrácený. Paprocký vida náhrobek Arnoštův v Šternberském klášteře vykládal na roh neb slonovou troubu. (Zrcadlo l. 369.) Kolář vida pečeť Jiříkovou (1566 arch. mus.) hádal na trubku ale byl by se sám opravil, kdyby si byl vzpomněl, že k trubce patří také šňura. Také Král (str. 365) píše o trubce. Klenotem bylo též znamení ozdobené peřím. (Obraz tohoto i polepšeného erbu z r. 1689 Kadich-Blažek tab 22, Blažek tab. 9.)

Faltys z Jamného. Majestátem d. 1600, 13. ledna povoleno Pavlovi Faltysovi, aby se psal z Jamného a dán mu tento erb: Štít na tré pošikem od pravé k levé straně rozdělený, svrchní a spodní pruhy žluté, v nichž ostrev neb dřevo z obou konců uťaté černé barvy, každé o čtyřech sucích, prostřední pruh modrý, na němž se chrt bílý k běhu k pravé straně obrácený, s černým obojkem spatřuje, kolčí helm s točenicí a přikryvadly žlutými modrými, nad tím tři péra pštrosová vzhůru postavená, dvě žlutá a prostřední modré. (Reg. král. Shoduje se Král na str. 304.)

Fára z Bratřic. Majestátem d. 1590, 10. dubna dosáhli Jan Fára a Svatoš Jeník vladectví a erbu, jenž jest popsán u Jeníkův. V kopiářích opisující slovo Ffarowi četli je ssarowi (s dvojím dlouhým s) a tak i napsali, ale není pochyby, že se tu míní Fárové, kteří se psali ode dávna z Bratřic. (Mnoho dokladův v svobodnických knihách.)

Farkaš z Obrovic (vlastně ze Zabrdovic). Majestátem d. 1600, 7. března nadáni Šimon F., opat Zabrdovský a Bartoloměj bratří, aby se psali „z Obrobic“ a vysazen jim erb:

Štít od levé dolů pošikem polovičný, svrchu zlatý, u zpodu černý, a na něm dvě pětilisté růže, černá na zlatém a zlatá na černém, helmice otevřená s točenicí a příkr. týchž barev, dva rohy, pravý (zhora) zlatý a černý, levý černý a zlatý a mezi nimi na stonku s 2 lístky zlatá růže. (Kadich-Blažek na str. 266, tab. 142. Král na str. 308.)

Fegálové z Radobyčic (snad Fegelové) měli štít červený a v něm u zpodu zlatou korunu, z kteréž půl páva své přirozené barvy vzhůru vyniká, přikryvadla červená modrá, za klénot půl páva bez koruny. Tento erb dán 1543, 12. května Vavřinci Fegalovi, obyvateli Plzenskému. (Reg. král. Viz i ČČM. 1889 na str. 438.)

Feigl z Feiglfeldu. V 17. st. žila v Praze rodina, která se psala *Fiala* z Feiglfeldu a ještě ku konci 18. st. se připomíná. Jinou rodinu založil Josef Jan Feigl, adjunkt u fiskálního úřadu, obdržev l. 1768, 15. prosince erbovní list a tento erb:

Štít polovičný, v pravé modré polovici u zpodu trávník a na něm sv. Anežka stojí s bílým beránkem držící v ruce červenou fialu (feigl). V levé červené bílá kotvice a nad ní bílá růže. Otevř. helm pod korunou s příkr. žlutými modrými a bílými červenými, nad tím dvě orličí křídla černé barvy a mezi nimi pošikem bílá kotvice a bílá růže. (Reg. královská, neúplně Král na str. 355.)

Feitl z Poněšic v. Pekárek.

Felderndorf z Borotína, jméno rodiny v 16. st. na Moravě osedlé. Erb jich byl štít červený, v něm v prostřed na příč pruh bílý a přes něj zlaté barvy pruh, tak že je napodobno kříži, turn. helm s korunou a příkr. bílými červenými, nad tím 2 buvolové rohy, pravý červený, levý bílý vynikající. Erb ten polepšil císař Maxmilian (1567, 31. ledna) Janovi F. z B. na Hor. Dyjakovicích a bratřím a strýcům jeho takto: Štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. poli je starý štít, 2. a 3. jsou pošikem na 7 pruhův, 4 černé a mezi nimi 3 žluté rozděleny, ve 4. poli modrém ostrva žlutá pošikem od pravé vzhůru o 6 osekách ve zpod a svrchu po 3, na nich dvě pěnky své přirozené barvy na dvou osekách po krajích, jedna k pravé druhá k levé straně od sebe obráceny jsou, turn. helm s příkr. žlutými, červ. bílými a žlut. čern. modrými; z koruny vynikají dva rohy, na příč barvami rozdělené, pravý (zhora) žlutý a červený, levý červený, bílý. (Reg. král.)

Felix ze Streitenau. Adam František Lažansky z Bukové jako cí. palatin obdařil (1658, 20. července) Pavla Felixu, pryasa v Domažlicích, po matce potomka Jindrovských z Bučina erbem a heslem. Erb byl: Štít polovičný, v pravo červený, v němž úprostřed pruh na příč bílý a v něm na věčnou památku pravá ruka mužská ve zbroji s obnaženým mečem (protože na vojně nejvyššího svého od Francouzův obklíčeného obhájl

a tam při tom byl postřelen), v levém poli modrém po zpodu skála rudé barvy ve dvou pahrbcích, jelen s rohy o 10 parozích své přirozené barvy na jednom pahrbku při levé straně na zadních nohách ve skoku k pravé obrácený stojí, máje zlatý obojek s kroužkem a jazyk vylazený, otevř. helm s příkr. červ. bílými a modrými bílými, koruna zlatá, z níž vyniká jelen po zadní kýty, jako ve štítu. (Prvotní list byl majetkem rodiny Domečkovské v Táboře.)

Felnár z Feldeka. Bratří Augustin a Urban řečení Fellner, dostali (1589, 10. ledna) erb s korunou z Říšské kanceláře, jenž (1608, 13. října) Matyáši a Augustinovi F. z téže kanceláře polepšen. (Seznam v býv. arch. dvorském.) Tento polepšený erb byl takový: Štít na čtvero rozdělený, v I. a 4. poli černém zlatý lev patřící do vnitřku, 2., 3. pole bílé s červ. krokvicí, turn. helm s černými žlutými a červ. bílými přikryvadly a korunou, z níž vynikají dvě křídla barvami dělená, žluté černé a červené bílé, mezi tím dva praporce, bílý červený a černý žlutý. Protože majestát na to sepsaný pro smrt císař. Matyáše nebyl spečetěn, vydal císař Ferdinand II. nový majestát (1622, 2. května) a polepšil erb již popsáný tak, že přidal druhý helm; byly tedy dva, na pravém byla dotčená křídla a na levém dotčené praporce; také povoleno, aby se psali v. Feldegg. (Prvotní list v držení rodiny.) Augustin, nejv. lejtenant, koupil l. 1623 Hroby a od té doby žije ta rodina v Čechách (od r. 1766 v panském stavu). Obraz trochu odchylný Meraviglia na tab. 5, 41, jiný obraz Kadich-Blažek tab. 22.

Ferštátek ze Stráže. Rodina tato 1596, 26. července vladectvím obdařená měla erb: Štít polovičný v pravo modrý a v levo žlutý a v každé polovici orličí křídlo (obě proti sobě) žluté v modrém, černé v žlutém, přikryvadla modrá žlutá a modrá (? snad žlutá) černá, za klénot tři křídla žluté, modré a černé (Jak. sb. Král na str. 268).

Fidlárové z Muldavy (od poč. 17. stol.) měli tento erb: Štít polovičný s vrchu černý, od zpodu žlutý a přes celý štít noh pták žlutý v černém, černý ve žlutém, přikryvadla týchž barev a za klénot polovici žlutého noha (Jak. sb. Král na str. 286).

Fikar z Vratu v. Pašek.

Finkové z Finkenšteina jsou hrabská rodina dosud v království Pruském žijící. Jeden z rodu jich Jiřík přiženil se ok. r. 1571 (a spíše před tím) do rodu Štampachův, ale potomci jeho vymřeli v 17. století. Prvotní erb jich byl štít modrý a v něm dva měsíce žluté, rohy na venkovskou stranu obrácené, a mezi jich horními konci hvězda (též žlutá) o 8 špicích; přikryvadla byla modrá, žlutá a klénotem též znamení, jako bylo v štítě (Erbovník Salmovský, našel též Kolář na otisku pečeti z r. 1581 tuším v arch. Roudnickém). Nynější hrabata Finkové mají tento starý štít za štítek, sice lvy a koruny ve 4 polích a dvě helmice, jednu se starým znamením a druhou s orlem.

Finkové z Kolburka v. Koch.

Fišar z Veveří. V 15. století žili měšťané v Krčmlově, kteří se psali z Veveří. Erb jich byl muž stoje na hradbě a drže v ruce kouli. Ale kromě toho drželi ves Veveří, odkudž lze znáti, že byli svobodní lidé. Od třetího desítiletí 16. století vyskytují se i Fišárové z Veveří, kteří soudíc podle německého příjmení byli od dřevních Veverských k erbů přijati. Proto obsílal Beneš F. z V. Jana Malovce z Chýnova, vině jej, že na něho sahá pravě, že jest jeho dědičný chlap (Reg. 5 Fk. s. D 1). A od Severyna Fišara žádáno r. 1608, aby dokázal na budoucím sněmu, že patří k rytířskému stavu. (C. k. st. arch. v Praze, kop. 55, list 259.)

Fišl z Paumberka v. Svěchyn.

Flaxius z Čenkova v. Stehlík.

Flavin z Rotenfeldu. Král Ferdinand dovolil (1556, 6. května), Vítovi *Flavinovi*, taxátoru komorního soudu a Matěji *Valvinovi* ingrossatoru menších desk zemských, aby se psali z *Funkšteina* a přidal jim tento erb: Štít na půl na příč rozdělený, zpodní polovice červená, svrchní žlutá; ve svrchní pol. noh černý, k pravé straně obrácený s pravou nohou zdviženou, s ústy otevřenými a jazykem vyplazeným. Kolčí helm, na něm punt s přikryvadly žlutými černými a červenými žlutými, nad tím polovičný noh s jednou nohou pozdviženou, s křídly rozkřídlenými, po pravé straně červenými, po levé černé barvy (Reg. král. Jinak popisuje Král na str. 277). Kolář viděl v Českém Brodě pečeť Flavinovou a štít křížem rozdělený; v 2. a 3. poli nepoznané zvíře; popis 1. a 4. pole je u něho nejasný. Ale s podivením je, že se Flavin i Valvin nepsali jinak, než z Rotenfeldu.

Flavius z Vladoře v. Ursin.

Flda ze Svémyslic. Král Ferdinand dovolil Bartoloměji Fldovi, aby se psal z Veymyslic a dal mu tento erb: Štít modrý a v něm od levé k pravé ruka zbrojí oděná držíc kohoutí hlavu černou s červeným hřebenem, přikryvadla bílá černá, nad helmici dvě kohoutí křídla rozkřídlená, strakatá bílá a černá a mezi nimi hlavu kohoutí s červeným hřebenem (Reg. král.). Zdá se, že se žádosti Fldově dobře neporozumělo, neb on se nikdy nepsal z Veymyslic, nýbrž vždy z Svémyslic neb Svýmyslic l. 1591 i z Výmyslic. Sice viz Čachovský.

Flejsnar z Ostrovic (Fleissner v. Wostrowitz). Rodina tato byla v Praze osedlá a psala se obyčejně Fleissner. Jozef Mikuláš F. dostal (1733, 7. prosince) z Říšské kanceláře povolení, aby se psáti mohl z Wostroka (má býti Wostrawa), což 1734, 30. srpna opraveno, aby se psal v. Wostrowitz (Seznam v býv. arch. dvorském). Z České kanceláře dán mu 1741, 5. ledna rytířský stav a potvrzen jeho erb, totiž: Štít křížem na čtvero rozdělený 1. a 4. pole žluté a v něm půl černého orla obráceného na venkovskou stranu, 2. 3. červené a v něm žluté kružidlo na dolní stranu rozevřené, helm pod korunou s přikryvadly černými žlutými a červenými žlutými a nad tím dvě černá křídla proti sobě (Reg. král., Král na str. 294). Jako svobodným pánům přidán jim štítek modrý a v něm půl oděnce

s mečem, též tři helmice, na pravé je půl oděnce, na prostřední Říšský orel a na levé dvě černá křídla (Jak. sb. Obrazy staršího erbu Meraviglia na tab. 41).

Flešginer z Auerspachu. L. 1642, 31. května dán erbovní list Mikuláši Fleschginerovi, aby se psal z Auerspachu. Král na str. 357 popisuje erb jeho takto: Štít bílý a na něm červený pták noh neb gryf drže větvičku se zeleným listem. Klénot jest týž gryf polovičný. Přikryvadla bezpochyby bílá červená.

Flojha z Jestřebí. Majestátem l. 1531, 2. dubna dán Janovi Flojhoovi z Jestřebí tento erb: Štít modrý a v něm jsou dvě nohy jestřebí na kříž přeložené (žluté barvy?), helm s přikryvadly modrými a žlutými, a nad ním též nohy (Reg. král.).

Floryan z Neudorfu v. Bukovský.

Floryn z Lamšteina. Erbu a hesla dostalo se 1558, 3. prosince Volfovi Fl. z L. Sylvester Fl. z L., služebník při kr. úřadě berničním, přistěhoval se do Prahy ok. r. 1617 z Kadaně. Na jeho pečeti (1630) je viděti štít polovičný, v pravém je půl jehněte na trávníku, levé pole je pošikem od pravé k levé nahoru dvěma úzkými pruhy na tři pole dělené, v prostředním poli jest kolmý pruh též úzký, v ostatních vycházejí z pruhů polovičné lilie (t. j. jich vrchní část) v horním ostřím nahoru, ve spodním dolu. Klénotem jest polovičné jehně (Rodopisné listy v zem. arch., Král na str. 267).

Fodor ze Špinerbachu. Cís. Rudolf II. dal Kryštofovi Fodorovi, sekretáři při apoštolské nunciatuře na císařském dvoře (1607, 26. února) rytířský stav, aby se psal v. Spinnerbach a přidal mu tento erb: Modrý štít a na něm v moři plovoucí polyp o 8 chapadlech. (Podle hesla připomínající pavouka (spinne) myslil by každý na něho plovoucího v potoce, ale není tomu tak.) Otevř. helm pod korunou s příkr. modrými, červenými, dvě křídla zavřená, spodní černé a vrchní modré, a mezi nimi týž polyp. (Šlechtický arch. ve Vídni; Král na str. 348 drží se pavouka).

Šebastian *Fouknár*, písař při komorním soudu, obdařen (1581, 1. prosince) erbem a aby se mohl psáti z *Foukenšteina*; je to známý vydavatel tituláře z r. 1589. Erb jeho byl štít červený, v němž krokvice bílá od zpodu vzhůru až do prostředka vrchu, pod ní obyčejný lev bílý k pravé straně obrácený, v pravo a v levo od krokvice bylina se dvěma zelenými lupeny a stonkem a s květem bílé barvy, přikryvadla červená a bílá, nad helmici 2 křídla pošikem na tré rozdělená, v každém prostřední pruh bílý a ostatek červený, ale ve vrchním poli u každého táž květina, jako na štítě. (Jak. sbírka, Král na str. 314).

Foglar ze Studené vody (vom Kaltwasser), příjmení Slezské rodiny. Jan Mikuláš F. ze St. povýšen 1726, 5. února do panského stavu a nadán tímto erbem:

Štít, u jehož zpodu jest černé pole; ostatek rozdělen křížem na 4 pole, 1. a 4. červené, 2. a 3. bílé (a nad tím panská koruna), otevř. helmice s ko-

runou a příkr. černými a bílými a bílými červenými, nad tím tři péra pštrosová, bílé, černé a červené. (Reg. královská, Blažek na str. 120, neúplně Král na str. 293).

Fraisichselbst z Freydenpachu Majestátem r. 1570, 2. května z České kanceláře obdrželi bratři Jakub a Jan F. heslo a tento erb:

Štít polovičný, v pravém modrém poli levhart (své přirozené barvy) s rozzavenými ústy, k pravé straně stoje, levá polovice trojdílná (pošikem od pravé dolů) černá, žlutá a černá a v každém poli růže, v prvním žlutá, v druhém černá, v třetím žlutá. Kolčí helm s korunou a příkr. žlutými, modrými, nad tím dvě křídla rozložitá, barvami na přič trojdílná, pravé (zhora) černé, žluté, černé, levé modré, žluté, modré (Arch. šlechtický ve Vídni). V díle o Moravské šlechtě (Kadich Blažek str. 207, tab. 143) jest výkres se odchylující, zejména v barvách, též Král na str. 267).

Fraisimutové ze Železné měli prý tento erb: Štít polovičný, dole zlatá hradba s cimbuřím, nad tím modré pole, do něhož vniká z hradby polovičný jelen; klénotem je týž jelen mezi rohy. Tak Král na str. 276, 328 a 369.

Franc z Liblic. Král Ferdinand povolil (1543, 5. srpna) Jiříkovi a Václavovi bratřím Francům, aby se psali z Liblic a dal jim tento erb: Štít žlutý, v němž dva pruhy modré pošikem dolů, mezi kterýmiž pruhy kamzík své přirozené barvy zadními nohami na skále a předními vzhůru spjatými k pravé straně štítu vyniká, helm, na kterém točenice a přikryvadla žlutá modrá, nad tím dvě křídla orlova, pravé u vrchu žluté, u zpodu modré, levé pak u vrchu modré a pod tím žluté a mezi nimi kamzík, jako ve štítě se vidí. (Reg. král.).

Fráněk z Liběchova. V 15. století žila v Čechách vladyská rodina z Liběchova nosíc na štítě půl neb celého jelena, zejména Zikmund (1475, 1476), ale pak je dlouhá mezera, tak že nelze říci jestliže *Liběchovští*, kteří seděli v 16. st. v okolí Prahy, byli potomci dřevních vladyk, ač nelze pochybovati, že měli týž erb. Ke sklonku 15. st. žil Fráněk, ostružník v Starém městě Pražském, Řehoř syn jeho měl již statek zápisný (1482) a syn tohoto Václav Fr. psal se již l. 1545 z Liběchova. Je tedy zřejmo, že nabyt před tím erbem a hesla, byv bezpochyby k nim přijat. Na pečetích jeho potomkův lze viděti půl jelena v před vyskakujícího, na pečeti l. 1570 je jelen v horní polovici a v dolní polovici řeka. V erbovnicích a sbírkách je na modrém štítě půl bílého jelena a tak i klénot. (Král na str. 329.) Také *Lopaťští z Liběchova* vyskytují se záhy, zejména Jiří (1521). U nich, jak se zdá, stalo se pouhé přijetí k erbem majestátu, proto povoleno teprve l. 1612 (16. července) Simeonovi a Pavlovi strýcům Lop., aby se psali z L. a dán jim erb: Štít modrý, v němž půl jelena po zadní kýty vzhůru k pravé obráceného s rohy o 5 parozích své přír. barvy, příkr. a točenice žluté modré a nad tím půl jelena (Reg. král.). Ovšem byli téhož erbem také *Pátečští z Liběchova*.

Franchimont z Frankenfeldu. Císař Ferdinand III. vyzdvihl (1648, 16. prosince) Mikuláše Fr. svého radu, hrabě c. k. dvoru a Lateránského

paláce, do stavu šlechty Říšské a učinil jej cís. palatinem. Erb mu dal tento: Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole žluté s černou orlicí, 2., 3. bílé a v něm lev zelené neb živé barvy vynikaje z pahrbku černého s dvojnásobným ocasem, helmice, koruna a přikryvadla žlutá a černá. (Reg. VII. Ferdinand I. 1647—1657). Nad helmou mívali císařskou korunu a proto také na stuze latinský nápis: Což jest velebnějšího nad korunou?

Fratský z Bedrštorfu v. Lebeda.

Freiberger z Habrštorfu. Mates F. Moravan obdařen l. 1553 heslem a erbem tímto: Štít bílé barvy, v němž od zpodku u prostřed růže červená, v prostřed štítu trubice černá myslivecká, k levé straně pyskem obrácená s obyčejným uzlíkem neb zavázáním a nad tou trubicí u vrchu štítu z pravé i levé strany téhož svazku růže červené barvy se vidí, kolčí helm, přikryvadla červená bílá a nad tím vším dva rohy černé, buvolové vzhůru vynikají. (Reg. král.).

Frodl z Tatenic. Tak se psal l. 1591 Jiří F. z T. zpravce panství Litomyšského, ale teprve l. 1602 (22. března) dán list erbovní Janovi a Jiříkovi bratřím Frodlům, aby se psali z Tatenic. Erb jim dán: Štít žlutý, u zpodku trávníček zelený, na němž jeřáb své přirozené barvy, na levé noze stojící, v pravé noze vyzdvižené drže kámen okrouhlý, skřemenatý, bílý, přikryvadla a točenice modrá žlutá, klénot týž jeřáb. (Reg. král.)

Frokhstein z Nymbsdorfu Jan Kryštof, který se psal „v. Fragstein und Nimbsdorf“, povýšen (1664, 30. dubna) do panského stavu, při čemž jeho erb takto polepšen:

Štít křížem rozdělený, 1. a 4. pole červené a v něm vinný keř se 2. hrozny a po stranách jeho po vinařském noži se zl. držadlem (prvotní erb), 2. a 3. pole bílé, dole v toulci turecký luk, nahoře toulec se střelami. Uprostřed štítu jest štítek černý a žlutý, na příč dělený; nahoře zl. žezlo rovné vzhůru mezi dvěma šavlemi na kříž položenými. Dva otevř. helmy pod korunami s příkl. bílými červenými a černými žlutými. Na levém Moskovec v žlutém kabátu s černými rukama, dlouhou bradou a sobolovou čepicí, maje obě ramena k zádům obrácená. Na pravém helmu 3 pštrosova péra, červené, bílé a červené. (Reg. královská, Kadich-Blažek tab. 23, Král popisuje na str. 350 starý erb s vinným keřem a noži.)

Fruweinové z Podolí pocházeli z městských rodin v Slezsku usedlých, Martin přišel r. 1597 do Prahy ze Šmidberka a Benjamin z Goldberka; onen pak vykazoval se u dvorské kanceláře se Šimonem *Podolským*, příbuzným svým, že byli již od krále Vladislava mezi šlechtice Uherské připočtění, pročež jim císař Rudolf (1603) erb jich obnovil a heslo z *Podolí* přidal. Erb daný byl takový: Štít polovičný, pravé pole žluté, levé modravé, přes obě je červená ruka (totiž rameno v loktě ohnuté) začínajíc na levém kraji a sahajíc rukávem k pravému poli, držíc v hrsti (zlatý) prsten s bílým kamenem a za ním tři péra (od pravé) černé, modré a červené, za klénot jest týž prsten mezi křidloma proti sobě postavenýma, kteráž jsou barvami na příč rozdělená, totiž pravé (zhora) žluté a černé, levé

modré a červené (Vypsal Kolář odkudsi). Na nádobě v hradě Žlebském je erb jich vyobrazen, ale na místě modrého všude bílé. Avšak erb ten se ve sbírkách nevyobrazuje tak, jak je tu popsán; štít jest celý modrý, ruka brněná, prsten má červený kámen, prostřední péro jest bílé, kteráž barva se pak opakuje při levém horním křídle, přikryvadla jsou černá žlutá a bílá modrá. Tak v Jak. sb. méně dobře v Králově Heraldice na str. 321. (Vyobrazení v Miltnerově díle Privاتمünzen tab. IX., Meraviglia tab. 6.) Benjamin Fruvein obdržel (1630, 8. července) rytířský stav, avšak erb jeho není popsán. (Reg. král.)

Fryč z Felsdorfu v. Šultys.

Fryčko z Fyrštenmylu. Arcikníže Ferdinand obdařil (v Inšpruku 13. ledna 1572) Hanuše Fryčko mladšího a jeho bratří, Hanuše staršího, děkana a faráře v Č. Budějovicích, Bartlína a Šebestiana vše F. šlechtictvím a erbem. Erb tento byl štít polovičný, v pravém poli černém žlutý lev, vzhůru stojící (vyskakující), zuřivý (t. j. s rozzavenými ústy a jazykem vyplazitým), levé pole rozdělené na 6 pruhů červených a černých, pošikem od pravé dolů tažených, klénot dvě křídla též pruhovitě na 6 dílů žlutých a černých rozdělená a mezi nimi lev. Císař Rudolf listu toho, vloženého do svého, potvrdil (1578, 14. prosince) a erb podrobně popsati dal. V levém poli kladou se pruhy žluté a černé, ale na vyobrazení jsou červené a černé, Kolčí helm, točenice a přikryvadla žlutá a černá; sice se erb srovnává s předešlým kromě, že polepšen turn. helmem a zlatou korunou. Při tom jim dal Říšské šlechtictví (ale list dán z České kanceláře) a dovolil, aby se psali von Fürstmühl (Rodopisné pam. v zem. arch., kopie psaná l. 1788 v Uhřích). V tituláři r. 1589 jsou psáni z Fyrštenmlyna, tak i v českých pamětech, ale v německých v Fürstenmühl. Potvrzení nabyli l. 1848, dne 14. září.

Fučíkouský z Grynhofo. Jan Jáchym Slavata jako palatin nadal (1679) Adama Jana F. heslem a erbem, totiž mu dal štít, medvěda černého v zlatě, podle něho po pravé straně 3 růže a na levé kotvici. Klénotem je medvěd mezi křídly. (Neúplný popis v ČČH. XXX, 482.)

Fuch z Fuchyřova. Matěj Fuch byl l. 1583 ve službách Viléma z Rožemberka a snad byl již tehdy v stavu vladyckém, neb v tituláři r. 1589 je psán jako F. z Fuchyřova. Na penízi památném, který dal l. 1586 bítí, zobrazen je jeho erb totiž štít rozdělený klínem od zpodu nahoru, jenž se končí ostřím u prostřed vrchu a jehož strany jsou dovnitř přiohnuty. U zpodu jsou tři pahrbky a na prostředním stojí ptáček rozkřídlený. Pole v pravo a v levo od klínu jsou prázdná, nad korunovanou helmou vidí se zase tři pahrbky s dotčeným ptáčkem. (Miltner, Privاتمünzen tab. IX. N. 67). Král (str. 311) vykládá štít za žlutý, klín modrý, pahrbky zelené, ptáčka bílého.

Fuchs. Majestátem d. 1530, 12. března dán Jakubovi Fuxovi tento erb: Štít na dvě rozdělený, svrchní strana červená, v níž jest liška žlutá předními nohama jako vyskakující, zpodní žlutá, v kteréž leží pařez suko-

vatý, nahoře se třemi lístky, přikryvadla červená a žlutá a za klénot půl lišky předními nohami vyskakující. (Reg. král.)

Fuksa z Čimelic. Majestátem d. 1572, 30. května povoleno Václavovi Fuxovi, aby se psal z Čimelic a dán mu tento erb: Štít nadél rozdělený, pravá polovice bílá, levá černá, uprostřed štítu šturmhau (helmice) černý dvěma šipkami tureckými na kříž prostřelený, Kolčí helm s točenicí a přikryvadly bílými černými, nad tím péro pštrosové bílé, též dvěma tureckými šipkami na kříž prostřelené. (Reg. král.) Velmi odchylně popisuje Král, na str. 363 proti pečeti z r. 1630.

Páni z Fünfkirchen, kteří byli v l. 1603—1621 pány na Mladé Vožici a později jiné statky v Čechách drželi, měli za erb štít polovičný, pravé pole bylo zase na příč dělené, svrchu bílé od zpodu modré, levé pole bylo celé žluté, přikryvadla při otevřeném helmě modrá žlutá, z koruny vynikají dva buvolové rohy, pravý je celý žlutý, levý dělený, bílý a modrý. (Rodopisné paměti v zem. arch. Meraviglia tab. 62.)

z Fürstenberka v. Kadich-Blažek tab. 24, Blažek tab. 11, Hrady VIII. na tab.

Furštatové z Letek měli na štítě supí hlavu s krkem, ana něco v zobáku drží; klénotem bylo křídlo, na němž byla táž supí hlava. Tak 1557 na pečeti Janově. (Kolář z arch. mus.)

Gajeveský z Gaje, příjmení staré rodiny z Polska příchozí, která také byla osedlá na Moravě. Erb její byl tento:

Štít červený a na něm tři ratiště (kopí, své přirozené barvy?), dvě pošikem a pokosem, ostřím k rohům a třetí svislé a ostřím ke zpodu, helm s korunou a přikryvadly červenými bílými, nad tím polovičný kozel jako by vyskakoval. (Kadich-Blažek str. 34, tab. 25, Král na str. 361.)

Hrabata z Gallas měli tento erb: Štít křížem na čtvero polí rozdělený, 1. a 4. pole zlaté a v něm černá orlice pod korunou, 2. a 3. pole napříč rozdělené na tři pruhy, buď 2 zlaté a modrý neb dva modré a zlatý, přikryvadla černá zlatá a modrá zlatá; nad štítem jsou 3 otevřené helmice pod korunami, nad prostřední jsou dvě křídla týchž barev jako 2. a 3. pole a mezi nimi celá černá orlice pod korunou; nad pravou jsou 4 péra pštrosí červené, bílé, modré a černé, nad levým 10 praporečkův, bílý červený, modrý červený, bílý, černý, zlatý, modrý, bílý a červený. (Jak. sbírka.) Nemotorně vyobrazen na památním groši Matyášově v díle Miltner Privatmünzen tab. X, 70, jiné obrazy Kadich-Blažek tab. 143.

Garští z Gars měli za erb štít ve štítě, t. j. štít prázdný po všem okolku pruhem objatý, za klénot 3 péra. Tak na pečetích z l. 1644—1656. (Listy v arch. zemském a mus.)

Páni z Gastheimu měli na žlutém štítě pruh červený pošikem od pravého koutu dolů a na něm běžícího žlutého lva, jak je vyobrazen na křtitelnici v Onšově. Přikryvadla jsou červená žlutá. Nad štítem čtyři helmy s tolikero klénoty. (Meraviglia na tab. 62. Blažek, tab. 11.)

Rodina z *Gellhornu* měla za erb štít modrý a na něm černou trubku loveckou, pyskem v levo obrácenou se šňurou zlatou, přikryvadla modrá žlutá a nad helmou touž trubku a 3 péra pštrosová (modré, žluté a černé barvy) a na nich táž trubka. (Kolář z erbovníku Salmovského, Kadich-Blažek tab. 26, Blažek tab. 64, Král na str. 365.)

Gemerichové z Neuberka měli za erb štít polovičný, v pravo žlutý (bílý?) a v něm půl černého orla, levé pole bylo na 4 pruhy rozděleno, totiž dva žluté a dva červené se střídající, přikryvadla černá bílá a červená žlutá; klénotem bylo pět pavích kyt. (Jak. sbírka.)

Gerallovský z Gerallovic, příjmení rodiny, která se přistěhovala z Opolska na Těšínsko.

Erb jejich byl tak zvaný Jestřábec, totiž štít modrý a na něm stříbrná podkova, mezi jejímiž konci jest zlatý křížek, otevřený helm s korunou a přikryvadly modrými, bílými a nad tím pták vyletující na způsob jestřába. (Blažek str. 21, tab. 11.)

Gerl z Dívina v. Bezděkovský.

Gerl z Gerlšteina. Rodina málo známá, snad přistěhovalá; z akt České kanceláře totiž se nesezná, kdy a jak k tomuto heslu přišli. Erb Jiříka G. jest vytištěn, totiž na štítě vila držíc v pravici péro a v levici kružítko. (Smolík, Matematikové v Čechách I, 103.)

Geronis z Libušína. Vít Geronis obdržel prý od krále Ferdinanda erbovní list, tuším z Říšské kanceláře, aby se psal z Libušína. Erb daný byl: Štít na poli na pokos od levé k pravé žlutým pruhem rozdělený a v tom pruhu tři hvězdy každá o 6 špicích, černé barvy, vrchní pole modré, v němž zlatý lev s rozkročenýma předníma a zadníma nohama, s vyzdviženým ocasem, rozzavenými ústy a červeným jazykem se vidí, zpodní pole červené a v něm ruka loktem dolů a pěstí nahoru ohnutá, od levé k pravé obrácená, zbrojí oděná a tři šípy, dva železné a prostřední zlatý, předními konci vzhůru obrácené v té pěsti držící, kolčí helm s přikryvadly žlutými modrými a bílými červenými, točenice, z níž dva rohy buvolové na příč rozdělené žluté modré a červené bílé barvy vynikají, mezi nimiž ruka šípy držící, jako je v štítě. Císař Rudolf potvrdil toho (1596) potomkům a to z Říšské kanceláře, při čemž polepšen erb tak, aby měli místo točenice korunu královskou. (Rybička v Lumíru 1859, I.) A protože Adam nejstarší G. z L. přijal k erbů Jana *Kožku* bratra svého jednobříšného, císař toto r. 1602 potvrdil, aby se také psal z Libušína. (Reg. král.) Popis erbů má také Král na str. 306 počítaje mylně 3 pole.

Gersonové z Ragersdorfu měli na štítě 2 ostrvy asi týmž způsobem, jako mívali naši Ronovci, každá ostrva tak, že byly k hornímu konci 3 suky neb oseky a k dolnímu konci tolikéž. Tak na pečeti Františka Antonína r. 1766. (Arch. DZ. III, 14.) Gersonové psávali své písemní potřeby skorem vždycky česky.

Giglingár z Knejslšteina. Rodina tato, jež přišla okolo l. 1554 do Čech a pak se usadila v okolí Německého Brodu, měla tento erb: Štít

a v něm pošikem od pravé k levé dolů pruh a v témž pruhu psík běžící s ocasem stočeným, v ostatních polích po třech hvězdách. Tak na pečeti r. 1565 v Něm. Brodě. Polepšení erbu dostali 1605, 28. května z Říšské kanceláře.

Glaubicové z Dubína měli na modrém štítě bílého karasa na příč položeného, jenž jest ovinut červenou tkanicí, ve dvě klíčky svázanou, přikryvadla modrá bílá a za klénot tři pera, červené, bílé a modré, aneb jinde pět bílých per. (Paprocký o st. pan. 388, Jak. sb.)

z Gleichen hrabata viz Hrady XIII. tab.

Glich z Miltic. Král Vladislav obdařil (1509, 25. května) bratří Jana a Františka Glichy z Milčic (tuším Lužičany) erbem tímto: Štít červený, v němž jsou tři květy liliové, z jednoho kořene vyrůstající a z každého květu vyniká tvář panenská (s hrdlem) až po prsa, majíc vlasy rozpuštěné a na hlavě zelený věnec; klénotem je kyta z per. (Opis hrab. Seylera v Berlíně, zmínka v díle Zobel. Verz. Oberlausitzer Urk.) Šlechtictví jim potvrzeno 1606, 18. dubna tuším z Říšské kanceláře. (Zobel V. O. U.) Na náhrobku Karlově († 1669) ve Svádově spatřuje se bylina rozkládající se na tři větve a na každém konci panenská hlava, prostřední s průčelím, ostatní ze strany, ale k sobě patříce, nad otevřenou helmici (s přikryvadly červenými bílými) vévodský klobouk (bývalá točnice) a nad tím pět (bílých) per pštrosích. (Tschernay, Gesch. v. Schwaden 267, též Jak. sb., Král na str. 126.)

Globic z Bučiny. Císař Ferdinand III. vyzdvihl (1653, 4. února) Samuele Globice, měštěna Starého m. Praž. do stavu vladyckého a obdařil jej erbem: Štít modré barvy od zpodku třemi cvikly (klíny) spojený, prostřední bílý a druhé dva červené, v kterémžto jednom každém cviklu okrouhlá koule (lat. globus), v prostředním žlutá a v ostatních dvou bílá, z nichž (cviklů) vyniká do nadepsaného štítu polovičný jelen o 10 parozích až pod kyčle, k pravé straně obrácený a zlatými křídly, též zlatým okruhem okolo hrdla okrášlený, nad štítem otevřený helm s korunou a přikryvadly žlutými modrými a bílými červenými, z koruny pak vyniká polovičný jelen tím způsobem, jako na štítě. (Reg. král.) Podobný, ale pozměněný erb dán (1662, 23. srpna Janovi Danielovi G. radnímu Starého m. Praž., totiž štít na příč polovičný, v horním poli modrém půl jelena o 12 parozích vzhůru jako ke skoku vyzdviženého své přirozené barvy s zlatými vyzdviženými křídly, žlutým halspantem okrášlený s otevřenými ústy a vyplazitým červeným jazykem, k pravé straně obrácený se vidí, zpodní pole na 3 díly špicem bílým rozdělené, na kterouž nahoře na špici hvězda o 6 špicích modrá, uprostřed bílým punktem vysvětlená, v něm (špici) pak koule žlutá postavena jest, ostatní dva díly téhož pole červené a v každém hvězda šestihranatá oné podobná a nad ní opět koule bílá, turněský helm zlatým klénotem ozdobený, přikryvadla modrá žlutá a bílá červená, koruna, z nížto polovice jelena vyniká, tak jako v štítě.

(Reg. král. Podobně v Jak. sb., ale hvězdy jsou na stranách klínu. U Krále (str. 283) popisuje se erb Samuelův.)

Glocár z Sedmi dubův. Král Ferdinand povolil (1537, 18. března) Gabrielovi Glocárovi Moravanu, aby se psal z Sedmi dubův, při čemž mu vysazen tento erb: Štít polovičný, pravá strana blankytná, v níž jest půl orla bílého a levá strana pět polí na příč, tři červené a v každém ratolest dubového zeleného listu s jedním žaludem a mezi těmi dva pruhy bílé, helm, na něm točinec žluté a červené barvy, též přikryvadla červená bílá a blankytná bílá, nad tím vším panna nahá až po pupek s rybím ocasem, držíc v každé ruce ratolest zelenou dubovou s jedním žaludem, a na hrdle zlatý obojek s jedním žaludem a majíc vlasy zlatou šňurou svázané a na hlavě věnec též z dubového zeleného listí a s jedním žaludem. (Reg. král.)

z Golce (von Goltz) od r. 1660 rodina rytířská, od r. 1724 panská a od r. 1731 v hraběcím stavu; pokud byli u nás, měli štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole modré a v něm lev na vnitřní stranu obrácený, v 2. a 3. poli žlutém jeřáb na venkovskou stranu obrácený maje pravou nohu zdviženou a drže v ústech prsten. (Erb Zuzany Adléty vdané Mladotové z Solopisk, Kolář z vývodu Přichovských v arch. mus.)

z Golče rodina prý polská erbu Pravdžič, z níž Rynart se vyskytuje ok. r. 1620 na Moravě, drže Žerotice, a Martin Maximilian v Čechách († 1653), drže Jeníkov po něm jmenovaný: Erb Pravdžič je štít bílý neb stříbrný, u zpodu jeho červená zeď se stínkami, z níž vyniká zlatý lev až po zadní kýty, v pravo obrácený, drže předníma nohama zlatý prsten. U nynějších je to jen pravá strana štítu, jenž jest ozdoben třemi helmicemi a tolikéž klenoty. (Viz Slov. Naučný X, 256.)

Gönter z Hužové. Král Ferdinand povolil Beneši Gönterovi, aby se psal z Hužové a dal mu tento erb: Štít polovičný, pravá strana černá, v níž jsou dvě hlavy bílé jednorozcové, a druhá strana bílá a přes to v prostřed pruh na příč černý, nad štítem helm s přikryvadly a točenicí černé a bílé barvy a nad tím nade vším dvě černá křídla orlí (složená), z nichž k pravé straně půl bílého jednorozce předníma nohama vyskakovati se vidí. (Reg. král.)

Gotšlár z Kunvaldu. Majestátem d. 1529, 8. září dán Hanušovi a Vaňkovi Gotšlárům z Kunvaldu tento erb: Štít na příč rozdělený, vrchní polovice modrá a spodní žlutá, v nížto jest půl berana a v té svrchní přední strana berana s panenskou hlavou, na ní věnec zelený a vlasý zlaté majíc, helm s přikryvadly žlutými, modrými, nad tím zelený věnec a z toho pravá ruka, povlečená blankytným rukávem zřezaným a vnitř žlutým podšitým. (RK.)

Hrabata *v. Götz* (i Götzen), původem ze Severních Němec, měli štít polovičný, pravo zlatý, v levo černý a přes celý štít dvě zelená lekna i s kořeny křížem přeložené, přikryvadla černá zlatá, nad helmicí a korunou dva rohy barvami na příč rozdělené, pravý černý, zlatý, levý zlatý

černý a mezi nimi bílá (lví noha), držíc zrcadélko neb cosi podobného. (Vyobrazení v Nauč. Slovníku X, 369, Meraviglia na tab. 62, tu také obrazy dvou polepšených erbův.)

Graifinger ze Saleku. Rodina tato přišla z Tyrol do Čech prý l. 1571. Erb jich byl štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole je zase svislou čarou na dvě rozdělené, červené a bílé a na každém péro, bílé v červeném a červené v bílém, v 2. a 3. poli zlatém je černá fraktura, totiž dvě krokvice v jedno spojené a pod tím jako tři pahrbky (zelené? černé?), nad štítem dva helmy, na pravém je na koruně dvanácte per, šest napřed a šest za nimi a jsou červená a bílá (bezpochyby střídavé) na levém korunovaném je vysoký klobouk nahoře peřím okrášlený (snad červený s bílým lemem), přikryvadla bílá, červená černá. (Neurčitý popis a vyobrazení Paprockého o st. ryt. 340.)

Kašpar z *Gramu* (v. Gramb), c. k. válečná rada a nejvyšší, obdržel (1629, 11. prosince) majestát z Říšské kanceláře, jímž obdržel panský stav a polepšení erbu. Nový erb byl štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole zlaté s černou orlicí, 2. a 3. bílé s modrou lilí, helm s přikryvadly modrými bílými, točenice týchž barev a nad ní orlice. (Reg. VII. Ferdinandi II. f. 298.)

Granovský z Granova. Majestátem d. 1542, 11. května povoleno Jakubovi Granovskému, měšťaninu Starého města Pražského, aby se psal z Granova a dán mu tento erb: Štít polovičný, v pravé polovici černé tři pruhy pošikem dolů (t. j. od prostředka ke kraji dolů) žluté barvy a mezi těmi pruhy růže žluté, dvě pošikem mezi horními dvěma pruhy a jedna níže mezi druhým a třetím, levá polovice žluté barvy, nad štítem helm s korunou a přikryvadly černými žlutými, nad tím dvě křídla orličí vzhůru stojící, barvami zhora dolů rozdělené, pravé v pravo žluté a v levo černé, levé v pravo černé a v levo zlaté, a v každém křídle po růži, totiž v pravém žlutá v černém, v levém černá v žlutém a mezi těmi křídly u zpodku růže do polovice žlutá a černá se vidí. (Reg. král.) Shoduje se Jak. sb., odchyluje se Král na str. 261 v barvách levého pole a v křídlech.) Erb ten rozšířen jest potom na bratří a strýce Jakubovy a když pak z té rodiny jen tři bratří pozůstali, připuštěni jsou k těmž erbů (maj. 1610, 1. března) Jan *Ledecký*, hejtman Benatský a Burjan, dvořenín císařův, jeho bratr a dán nový erb, totiž: Štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. a 4. poli černém tři pruhy žluté pošikem a mezi nimi zlaté růže, jako v starém štítě, 2. a 3. pole červené a v nich z koruny (zlaté) kůň vraný maje zlatou úzdu vyskakující, přikryvadla bílá červená a zlatá černá, nad korunou dvě křídla na příč barvami rozdělená, pravé červené bílé, levé černé a žluté a v každém poli těch křidel po růži barev obrácených, bílá v červeném, červená v bílém, žlutá v černém, černá v žlutém. (Reg. král., v Jak. sb. přidává se do klénotu kůň, u Krále str. 309 brněná ruka s mečem.)

Gregorinus v. z Tulechova.

Greifenfels z Pilsenburka. Rodina tato nabyla erbu a hesla snad z Říšské kanceláře aneb od nějakého palatina. Václav G. z P. obdržel (1627, 18. října) majestát z České kanceláře na stav rytířský a erb, totiž štít modrý, u jehož zpodku 3 zelené vedle sebe stojící pahrbkové, prostřední druhé dva převyšující, v kterémž štítu 3 pruhy bílé v prostřed štítu se spojující a již jmenovaný štít jako na 3 díly rozdělující, první pruh na dotčeném prostředním pahrbku rovně stojící, druhý do levého a třetí do pravého rohu štítu na pokos vzhůru vystupuje a v každém svrchupsaném díle růže plná neb dvojnásobní červené barvy se vidí, helm turn. s přikryvadly modrými žlutými a červenými bílými, koruna zlatá starodávná královská, z níž vyniká okrouhlý zelený věnec bobkový, v němžto pták noh až pod kyčle, tváří k pravé straně obrácený žluté barvy, se spaťruje. (Reg. král.)

Grejnár a Benydek z Veverí. Majestátem d. 1598, 24. února povoleno Janovi Benydkovi a Martinovi Grejnarovi služebníkům Rožemberským, aby se psali z Veverí a Mysletína a dán jim erb: Štít na tré na příč rozdělený, modrý bílý a červený, v prostředním bílém zed se 4 stínkami, nad tím v modrém mezi stínkami půl opice až po kýty přirozené (černé) barvy sedící, v pravé noze vzhůru vyzdvižené jablko a druhou levou nohu na první stínku položenou mající, k pravé straně obrácené, přikryvadla bílá, červená, modrá, za klenot křídlo orličí rozkřídlené a barvami jako štít rozdělené. Týž erb dán (1614, 15. února) Janovi Grejnárovi i s týmž heslem (Reg. král.) Od toho popisu odchyľují se malby. (Jak. sb. Králova Heraldika 277 a 317 docela.) Z opice se dělá jinoch v červeném šatě, z jablka granát, zpodní pole červené se vynechává a barvy křídla se mění. Tak (bez barev) je to i na pečeti r. 1619, kdežto starší pečeti se shodují s majestátem.

Gryl z Altorfu. Erb této rodiny byl prý štít trojdílný, totiž prostřední pole zlaté a v něm černá lvice, ostatní dvě pole černá a v každém po zlatém cvrčku, klenotem jsou dva rohy černé se zlatými pásky, na každé pásce černý cvrček, a mezi rohy zlatá hlava lvová v průčelí. Tak Král na str. 288.

Grylové z Grylova byli potomci Cvrčkův v Rakovníce osedlých, Jan C. obdržel majestát (1571, 17. října) na erb a přijmání, v němž se erb popisuje takto: Štít zlatý a v něm červené srdce s červeným křížem na jeho vrchu, proražené obnaženým mečem na zpodu štítu postaveným, tak že ostrý jeho konec ze zpodu srdce proniká. kolčí helm s přikryvadly žlutými červenými, točenice týchž barev, na níž jsou dva buvolové rohy na příč barvami rozdělené (žlutý červený a červený žlutý zhora počítaje) a mezi nimi červené srdce samo s křížem. (Erbovní list jest v arch. města Lounského, koncept v šlecht. archivu, odkudž je výpis a překlad Levým učiněný, též Jak. sb. s chybnými barvami štítu a rohův. Král v Heraldice 322 též s chybnými barvami.) Když mužské potomstvo Janovo vymřelo, dělali nároky na erb a heslo vnuk jeho po přeslici Kryštof Rakovnický jinak Martinovec osedlý v Lounech a jeho příbuzný též Kryštof v Rakovníce

osedlý. Majestátem d. 1612, 26. října povoleno jim, aby se psali Gryl z Grylova a dán jim erb trochu odchylný od předešlého totiž: Štít zlatý, v němž rameno zbrojné a v lokti nahoru ohnuté, držící v ruce meč, který je vražen do červeného srdce, na němž jest zlatý kříž, přikryvadla zlatá černá a červená bílá, zlatá koruna, z níž vynikají dva rohy buvolové barvami na příč rozdělené, bílý a červený, zlatý a černý (zhora počítajíc). (Reg. král.)

Grymler z Třebeka příjmení vladycké rodiny, která žila v 16. stol. v Praze. Z ní pocházel Pavel, jak se zdá učený muž, jenž byl nejv. prubířem zemským († j. 1594). Král na str. 357 jmenuje jej mylně Geymüller a popisuje jeho erb totiž štít modrý se zeleným zpodkem (tři vrškův i křoví) a v něm žlutý, druhdy bílý jednorožec (až po kýty) a týž za klénot mezi modrými křídly. Erb ten byl všech těch, kteří se psali z Třebeska (viz Hána a Švantle). Podle Krále patří sem též *Kozlinský, Sušický a Voda*, což zůstavujeme ve své váze.

Grysingár z Purkštelu. Majestátem d. 1562, 20. srpna povoleno Jindřichovi Grysingárovi, aby se mohl psáti z Purkštelu a dán mu tento erb: Štít pošikem od vrchu pravé strany až dolů rozdělený, vrchní polovice černá a zpodní žlutá, v níž noh pták černý maje pysk žlutý s rozzavenými ústy a vyplazeným jazykem k pravé straně obrácený, vzhůru stojící s rozkročenými nohama, kolčí helm s přikryvadly černými žlutými, dva rohy buvolové, pravý černý, levý žlutý a mezi nimi polovice noha ptáka. (Reg. král.)

Gryslové z Gryslu, pocházejí asi z Míšenska. Dva z nich jsou l. 1409 ve službách Hynka Berky Honšteinského měli na pečetích svých dva klíče podle sebe postavené a též znamení za klénot. (Arch. Drážďan.) V 15. st. nabyli v Čechách Louče, odkudž se také psávali, sice i v. Grissel neb Grislaou držíce drobné statky. Na pečetí r. 1632 spatřuje se týž jejich erb totiž dva klíče starodávného způsobu s uchy kruhovitými a hrubými zuby ven obrácenými, vedle sebe vzhůru stojící. V díle Kadichově na tab. 29 jest též obraz bez barev, klénotem jsou též klíče mezi 2 křídly.

Gryspek z Gryspachu. Rodina tato z Tyrolska pocházející měla prvotně tento erb: Štít polovičný v pravém poli žlutém tři modré pruhy pošikem, v levém modrém tři žluté pruhy pokosem, tak že pruhy ty na celem štítě byly spojeny v krokvice, za klénot měli dvě křídla proti sobě tak zbarvené, jako štít. Floryan, který l. 1532 do Čech přišel dosáhl v desíti letech potom polepšeného erbu a to snad z Říšské neb Rakouské kanceláře. Nový erb byl štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. a 4. poli starý štít, v 2. a 3. svislou čarou zase rozdělené, v pravo v bílém červená orlice, v levo dvě pole, pravé červené a levé bílé, v klenotě pak mezi křídly dána červená orlice. Když pak byl r. 1547 od nepokojných stavův do Bílé věže zavřen, obdržel památku na to také polepšením erbu, tak že dán na štít uprostřed štítek modrý, na němž byla bílá věž; také mu přidán helm, tak že na pravém byla křídla sama, na levém orlice a mezi nima nad štítem bílá věž. (Miltner